

■ ■ ■ A FELMÉRÉS HATÁRAI

A dualizmus időszakában az állami költségvetésben a földadó – 1891-ig az arra eső földteher-mentesítési járulékkal együtt, majd azt magába olvasztva – minimális növekedéssel évente kb. 35 millió forintot tett ki. Ez az összeg 1868-ban még a teljes éves állami bevétel 23,81 százaléka volt, 1913-ra már csak 3,46 százaléka, tehát a földadó súlya jelentősen csökkent az állam bevételeiben. Az állandó kataszter (országos kataszteri felmérés) költsége az évi 545 000 forintról – ingadozással – 1,6 millió forintra növekedett az utolsó békeévre (az összes kiadások 0,40 százalékaról 0,15 százalékra).

A felmérési szervezet fenntartását az indokolta, hogy annak tevékenysége messze túlmutatott az adó megállapításához szükséges adatok előállításán. Olyan alap(os) felmérést végeztek a mérnökök, hogy munkájuk gyümölcsét sok más gazdasági területen hasznosították, szaktudásukat és szervezetségüket pedig számos fontos állami feladat elvégzéséhez vették igénybe. Így történt ez az ország határainak megállapításakor is. Jelen számunk őket nevesítve (Antalfy Andor és a trianoni határokat kijelölő mérnökök) vagy tevékenységüket bemutatva emlékeztet egykori és mai jelentőségükre.

■ ■ ■ TARTALOM

■ Török Enikő: A magyarországi részletes felmérés vezetői 1856–1857-ben.....	3
■ Reisz T. Csaba: A katasztertörténeti prozopográfia forrásai. Anyakönyvek, iskolai értesítők, gyászjelentések.....	14
■ Závoczkai Adrienn: Összefüggések egy telekvásárlás és a kataszteri munka között	22
■ Suba János: Az Állami Földmérés szerepe a trianoni határok kijelölésében, kitűzésében. A magyar–csehszlovák határszakasz	29
■ Schmidt Anikó: Egy kivételes karrier: Antalfy Andor pályafutása	42
■ Varga Norbert: Az államhatár változásával kapcsolatos nemzetközi és magyar jogi eljárások. Rendezett határ – jó szomszédság	53

CATASTRUM ■ Évnegyedes katasztertörténeti folyóirat ■ IV. évfolyam, 3. szám

A címlapon: Somoskőújfalu, az 1952. évi területcsere-szerződés alapján Magyarországhoz (vissza)került telkek (házsor)

Alapítva: 2013 ■ Megjelenés gyakorisága: negyedévente ■ Alapító: Magyar Nemzeti Levéltár (MNL)

■ Kiadó: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. (HOI) ■ Címe: 1223 Budapest Park u. 2. (info@agrarlapok.hu)

■ Felelős kiadó: Bárányné Erdei Rita ügyvezető ■ Telefon: (06 1) 362-8100, honlap: www.agrarlapok.hu

Szerkesztőbizottság:

Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid, dr. Szinay Attila (Földművelésügyi Minisztérium), dr. Váczy Attila (Nemzeti Kataszter Program Nonprofit Kft.), Varga Felicián (Budapest Főváros Kormányhivatala, Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály).

Szerkesztőség:

Címe: 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2–4. ■ E-mail: info@catastrum.hu ■ Honlap: www.catastrum.hu

 www.facebook.com/catastrum

Főszerkesztő: Reisz T. Csaba (MNL) ■ Felelős szerkesztő: dr. Török Enikő (MNL) ■ Szerkesztők: dr. Pásztai László (Országos Széchényi Könyvtár), Varga Felicián (BFKH FTFF) ■ Olvasószerkesztő: Reményi József Tamás.

■ Kézirat-előkészítés: Dávid Ildikó

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg és nem küld vissza.

A nyomdai munkálatokat végezte: HunPress Nyomda – ADU-PRESS Kft. 1139 Budapest, Fáy u. 5.

Előfizetés: a kiadónál ■ Előfizetés egy évre 2800 Ft, számonként 750 Ft.

Támogató: Földművelésügyi Minisztérium, Nemzeti Kataszteri Program

ISSN 2064-5805